

Kongres začrtal nove smernice pod močnim pritiskom velebiznisa

Podprl je sistem "svobodnega podjetništva" in potisnil deželo v dobo pred "new dealom." Reakcija triumfirala

Washington, D. C., 28. jul. — Prvo zasedanje osemdesetega kongresa, ki je bilo večeraj začrtano, je postavilo nov mejnik v ameriški zgodovini. Pod nadzorom republikancev in priklonjenim velebiznisa je začrtal in objavil smernice, ki pomenijo vratek v konservativizem. Politiki razlogi so igrali važno vlogo in na podlagi teh se lahko jasno delo kongresa.

Namen skoro vseh zakonov, ki jih sprejeti, je bil pomoč pooblaščenim ekonomskim grupam. Preokret v smeri desnice je očiten. Cilj načrta glede znižanja obodinskih davkov je bil olajšanje bremena korporacijam, ne pa odzvetje bremena mašemu ljudstvu.

Kongres je razrahljal kontrolne standarde, omejil gradnjo javnih projektov in zavrgel načrte za raztegnitev sistema socialne zaščite, minimalne mezde, zdravstvenega zavarovanja in gradnje hiš. To je storil iz razloga in prepričanja, da mora vse to spasti v področje svobodnega podjetništva, posameznih držav in privatne dobrotelosti. Protidejavnost zakonov, ki so avtoritativno odobrili, je bila senator Taft in kongresnik Hartley, ni bil sprejet, ker se odpravi raketništvo v uničujoč, temveč iz razloga, da se uniči pridobitve, katere so delavci privedli v zadnjih letih.

Dvostrankarska zunanja politika je bila dvostrankarska le zaradi tega, ker je Trumanova administracija osvojila protitrujinski program. Kongres je podprl načrt državnega tajnika Marshalla, ki je bil sprejet, ko je Sovjetska unija naznanila, da se ne bo udeležila pariške konference, na kateri so razpravljali o načrtu. Vse prizadevanje v sferi sovjetskega vpliva bojkotirajo konference. Smer, katero je začrtal kongres, vodi ekonomski nacionalizem. Neaterji trdijo, da preokret v konservativizem je tako očiten, da se lahko imenuje "desničarska revolucija." Nestrpnost, povezana tako naglo spremembo, je vidna v tisočih, ki se ne strinjajo z novimi smernicami, so označeni kot komunisti. Predsednik Truman je celo korakal pred kongresom, ko se je odločil za čistotno v federalnih departmentih. Mnogo uslužbencev je bilo že odloženih zaradi "nelojalnosti." Drugi jim bodo sledili brez odlašanja.

Čistka je bila opravičena s trditvami o zunanjih vplivih, ki bi jo hočejo spremeniti s sistemom ameriške vlade. Na črno listo

so prišli vsi, ki nočejo korakati po poti desničarjev. Reakcija, katero tvorijo republikanci in demokrati iz južnih držav, je izvojevala zmago na vsej črti. Ta hoče pomakniti kazalec na uri nazaj.

Na prvem zasedanju je kongres sledil programu velebiznisa, zagovornikov državnih pravic in skrajnih konservativnih ekonomskih grup. Uveljavljeni so bili zakonski načrti, katerih namen je restavriranje ekonomije v smislu standardov pred veliko depresijo leta 1929. Noben načrt, ki bi koristil ljudstvu kot celoti, ni bil sprejet.

Indonezi bodo požgali plantaže

Holandske sile okupirale pristaniščno mesto

Batavia, Java, 28. jul. — Indonezi so zapretili, da bodo spremenili bogate holandske plantaže kavčuka, kave, kvini in čaja v zapadnem delu Jave v morje plamenov, ako bodo skušale holandske sile okupirati ta del otoka.

Grožnja s požigom plantaž je izrekli Soeparno, uradnik unije plantažnih delavcev. Dejal je, da bo morala Holandija poslati čez pol milijona delavcev na otok in ti bodo morali delati najmanj deset let, preden bo restavrirana produkcija. "Holandske avtoritete se ne smejo udajati iluziji, da plantaže ne bodo uničene," je rekel Soeparno.

Poveljnik holandskih sil je dejal, da so te odrezale vzhodni del Jave od zapadnega. Slednji je izoliran. Holandske sile so okupirale Tegal, pristaniščno mesto, po ljutih bitkah z enotami indoneške armade. Slednje so razdejale mesto pred umikom. Holandske sile so našle le razvaline.

Ljute bitke so nadaljujejo na ozemlju v bližini mesta Brebesa. To je ob cešti, ki vodi v Cheribon. Poveljstvo indoneške armade pravi, da so holandske sile utrpeli velike izgube v bitkah, čeprav so oborožene s tanki in drugim modernim orožjem.

Srdite bitke so v teku tudi na Sumatri, drugem otoku indoneške republike. Indoneške sile so zavzele Medan, največje mesto na otoku, in pretrgale holandske komunikacijske zveze z Belawanom, pristaniščnim mestom.

Albanija bo dobila kredite od Rusije

Premier Hodža odpotoval domov

Moskva, 28. jul. — Nadaljnji člen v rastoči verigi ekonomskih dogovorov med Sovjetsko unijo in državami v vzhodni Evropi je bil skovan. To je razvidno iz naznanila, da bo Albanija dobila kredite v nedoločeni vsoti od Rusije.

Naznanilo je v skupnem poročilu, ki je bilo objavljeno v Moskvi. Albanija bo s krediti lahko kupovala poljedelske stroje in v opremo za lahke industrije v Sovjetski uniji.

Sklenitev dogovora je prvi korak Albanije, ki naj bi pospešil moderniziranje njenega primitivnega poljedelstva in industrializacijo. To je v soglasju z načrtnim gospodarstvom v državah vzhodne Evrope. Albanija je pred veliko nalogo.

Naznanilo o sklenitvi dogovora je bilo objavljeno po odhodu albanske vladne misije iz Moskve, kateri je na čelu premier Enver Hodža. Člani misije so se mudili dvanajst dni v Moskvi in imeli razgovor s premierjem Stalinom.

Poročilo pravi, da predmet razgovorov niso bila samo ekonomska vprašanja, temveč so bila izmenjana tudi mnenja o drugih zadevah, ki se tičejo Sovjetske unije in Albanije.

Produkcija premoga se povečala

Washington, D. C., 28. jul. — Splošna zveza operatorjev je naznanila, da se je produkcija premoga povečala v prvem tednu po sklenitvi pogodbe z rudarsko unijo UMWA. Znašala je 12,000,000 ton, čeprav je bil delovnik skrajšan na osem ur. Prekosila je prejšnjo povprečno tedensko produkcijo, ko so rudarji delali devet ur na dan.

NEHRU OBLJUBIL POMOČ INDO- NEŠKI REPUBLIKI

Ostra obsodba holandskega imperializma

LJUDSTVO BO
VZTRAJALO V
BORBI

New Delhi, Indija, 28. jul. — Jawaharlal Nehru, načelnik indijske mednarodne vlade, je obljubil pomoč indoneški republiki, da se bo lahko borila proti holandskim oboroženim silam, ki so jo napadle. Nehru je dejal, "da nima nobena evropska država pravice do uporabljanja orožja proti prebivalcem v Aziji. Indija bo nudila vso mogočo pomoč Indoneziji."

Nehru je dal zagotovilo glede pomoči po sestanku z bivšim predsednikom indoneške vlade Sjahrirrom. Slednjega naloga je pridobitev sveta za akcijo, ki naj bi ustavila kolonialno vojno v Indoneziji. Nehru je ostro obsodil holandski imperializem.

"Nenadni holandski napad na indoneško republiko je zločin, katerega nov duh Azije ne bo toleriral," je dejal. "Bombni napadi na ljudstvo, ki se ne more braniti, so škandal. Armade zunanjih držav na azijski zemlji žalijo sentiment ljudstev. Ako bodo države v okviru Združenih narodov mirno gledale na brutalnosti holandskih sil v Indoneziji, se bo ta organizacija razsula kot se je stara Liga narodov. Ako svet ne more ustaviti vojne v Indoneziji, kot nekateri trdijo, je treba priznati moralni bankrot."

Sjahrir je na vprašanje, kakšni so izgledi za odpor proti holandskim silam, če Indonezija ne bo dobila zunanje pomoči: odgovoril:

"Borba za neodvisnost se bo nadaljevala. Holandske sile dobivajo pomoč v orožju in denarju od Amerike in drugih držav. Holandska armada celo najema vojake. Naša borba bo težka, toda se bo nadaljevala. Ako prav bomo poraženi na bojiščih, nam bodo ostala druga sredstva. Pred ustanovitvijo re-

Nihče ni odgovoren za eksplozijo!

Poročilo državnega rudniškega odbora

West Frankfort, Ill., 28. jul. — Člani državnega rudniškega odbora so v svojem poročilu izjavili, da ni nihče odgovoren za eksplozijo, ki se je zadnji četrtek pripetila v premogovniku Old Ben Coal Co. in je zahtevala življenja 27 rudarjev.

Poročilo pravi, da so se nabrali strupeni plini v zapuščnem delu premogovnika, daleč od prostora, kjer so rudarji delali. Odbor ni ugotovil, kako so se strupeni plini vneli in eksplodirali. Prej je bila izražena domneva, da je iskra iz električnega motorja sprožila eksplozijo.

Harold L. Walker, državni rudniški direktor, je dejal, da za eksplozijo ni odgovorna kompanija in ne rudarji.

George F. Campbell, podpredsednik in ravnatelj Old Ben Coal Co., je naznanil, da bo obrat v premogovniku, v katerem se je pripetila eksplozija, kmalu obnovljen.

Progresivna rudarska unija sklenila dogovor

Springfield, Ill., 28. jul. — Progresivna rudarska unija je naznanila sklenitev medznega dogovora z organizacijo operatorjev. Ta določa zvišanje dnevnih mezd za \$1.96. Unija ima 17,000 članov v Illinoisu.

Autni delavci se bodo vrnili na delo

Detroit, Mich., 28. jul. — Korporacija General Motors je naznanila obnovitev obrata in puzvala delavce, naj se vrnejo na delo. Zadnji teden je zaprla več tovarn zaradi pomanjkanja jekla ter odslovila 115,000 delavcev.

publike smo imeli zgodovino dolge borbe, čeprav nismo imeli orožja. Kljub temu smo dosegli uspehe. Holandija ne bo nikdar dobila politične kontrole nad nami, ker smo združeni in vemo, kaj hočemo."

Domače vesti

Obisk

Chicago. — Glavni urad SN-PJ sta v soboto obiskali Anna Sadar iz Los Angelesa, Cal., in Justina Grile iz Jenny Linda, Ark.

Nov grob na vzhodu

Gowanda, N. Y. — Dne 9. julija se je tukaj smrtno ponesrečil neki rojak, o katerem so doznali, da se piše Tony Vidmar, da je tik pred nesrečo delal v Lockportu, N. Y., prej pa v Crosbyju, Pa., in Spectatorju, N. Y. Pokopal ga je pogrebnik Lyle B. Spillman 14. julija. Ako v tej deželi zapušča kakšne sorodnike ali znance med rojaki ter da-li je bil član kakšnega društva in odkod doma, ni znano. (Ako kdo od rojakov pozna pokojnega ter mu je znano, da-li je bil član kakšnega društva, naj sporoči gl. predsedniku SN-PJ Vincentu Cainkarju, 2657 S. Lawndale ave., Chicago 23, Ill.)

Išče očeta

Alojzija Škri, Senuše 10, pošta Leskovec pri Krškem, Slovenija, želi izvedeti za svojega očeta Franca Tomažina, ki je prišel v Ameriko leta 1910. Zadnjič ji je pisal leta 1918 in torej ne ve, ali je še živ ali mrtev. Ako kdo kaj ve o njem, je prošnja, da ji sporoči na gornji naslov, ali pa naj se sam zgleda, ako je še živ.

Novi grobovi v Minnesoti

Ely, Minn. — Dne 19. jul. je bil pokopan Frank Lunka, star 73 let, član ABZ. Zapušča štiri odrasle sinove in štiri hčere. — Isti dan je bila pokopana triletna hčerka družine Anton Peček, ki je umrla za rakom. — Dne 20. jul. je umrla v bolnišnici mrs. Marolt, mati tukajšnjega slovenskega župana Matja Marolta.

Wallace obsodil odslovitve uslužbencev

Roslyn, N. Y., 28. jul. — Bivši podpredsednik Henry A. Wallace je obsodil odslovitve uslužbencev federalnih departmentov. Čistko je odredil predsednik Truman na pritisk kongresa, ki je zahteval odslovitve vseh "nelojalnih" uslužbencev. Wallace je označil čistko za sramoto na shodu organizacije neodvisnih volilcev.

Bolgarski premier Dimitrov v Belgradu

Belgrad, 28. jul. — Bolgarski premier Jurij Dimitrov je dospel v to mesto, kjer ga je sprejel in pozdravil maršal Tito. Na postaji se je zbrala velika množica. Dimitrov je imel kratek govor, v katerem je poudaril, da sta Bolgarija in Jugoslavija tesno zvezani v bratovščini.

PREDSEDNIK TRUMAN SANKCIONIRAL ZDRUŽITEV OBOROŽENIH SIL

Washington, D. C., 28. jul. — Predsednik Truman je sankcioniral združitev armade, mornarice in letalske sile s podpisom zakonskega načrta, ki je bil sprejet v kongresu. Za tajnika narodne obrambe je imenoval Jamesa V. Forrestala, mornaričnega tajnika. Senat je imenovanje potrdil.

Vse branže oborožene sile bodo enakopravne pod sistemom narodne obrambe. Kongres se je po dveh letih obotavljanja izrekel za združitev oboroženih sil.

Zakonski načrt in Trumanova odredba sta takoj stopila v veljavo. Vzelo bo več tednov, preden bodo funkcije častnikov v armadi, mornarici in letalski sili določene. Šele potem se bo program uresničil. Načelniki branž oboroženih sil so bili in-

KITAJSKA VLADA SE NE BO POGAJALA S KOMUNISTI

Kaišek napovedal zmago v civilni vojni

ZANASANJE NA
AMERIŠKO POMOČ

Nanking, Kitajska, 28. jul. — Generalissimo Čiang Kaišek je dejal, da ni možnosti nadaljnjih pogajanj s komunisti, zaeno pa je napovedal, da bo kitajska centralna vlada zmagala v sedanjih civilnih vojni. Kaišek se je sestaj z grupo urednikov in izdajateljev ameriških listov.

Kaišek je na sestanku omenil ameriške kritike korupcije v njegovi vladi. Priznal je, da njegova vlada ni demokratična in da so nekateri ljudje v njegovem krogu pokvarjeni. Dejal je, da oborožena komunistična revolucija je vzrok, da ni njegova vlada osvojila potrebnih političnih reform.

Očitno je bilo, da Kaišek računa na ameriško pomoč v civilni vojni proti komunističnim silam. "Odkar je general Marshall, sedanjí državni tajnik, kot posebni odposlanec predsednika Trumana na Kitajskem priznal polom svojih naporov za zbliznanje med komunisti in centralno vlado, so komunisti v odprti revoluciji," je rekel Kaišek. "Možnosti za obnovo mirovnih pogajanj ni. Zagotavljam vas, da bo centralna vlada kljub potežkočam in komplikacijam, ki se zde nepremagljive, rešila probleme. Kritike nekaterih dopisnikov ameriških listov me vznemirjajo, ker ogrožajo prijateljske odnose med Kitajsko in Ameriko. Kakor mi, naj bi tudi Amerika zavzela stališče, da so komunisti v odprti revoluciji proti vladi in da jo hočejo strmoglaviti. Revolucija je odgovorna za kaotično ekonomsko stanje na Kitajskem."

Kaišek je apeliral za razumevanje med kitajskim in ameriškim ljudstvom. Z ameriški uredniki se je sestaj po konferenci z generalom Albertom C. Wedemeyerjem, načelnikom ameriške misije, v Nankingu. Naloga misije je študija situacije na Kitajskem.

Prej je imel Kaišek razgovore z governerji kitajskih provinc. Naglasil je, "da se mora naša borba za obstanek nadaljevati. Ako bo Kitajska podlegla, bo prišel konec."

V svojem govoru pred governerji je Kaišek kritiziral bogate in vplivne družine, ki nočejo plačevati davkov v blagu. Dejal je, da bi morali sinovi teh družin služiti v armadi.

Kako stebri dolarske civilizacije in "svobodnega" podjetništva v obliki ogromnih trustov in kartelov "izobražujejo" s svojim tiskom in radijem etc. ameriško javnost.

SPORAZUM MED UNJO CIO IN KOMPANJO GLEDE KONČANJA STAVKE

New York, 28. jul. — Sporazum glede končanja stavke je bil dosežen med unijo United Electrical, Radio & Machine Workers CIO in Remington-Union Co. pravi naznanilo. Osem tovarnih kompanij je moralo zapreti vrata zaradi stavke, ki je bila oklicana pred petimi tedni.

Sporazum morajo odobriti preden bo stopil v veljavo. V stavki je bilo zavolanih okrog 9,000 delavcev. Vrhila se je v znamenju nasilja. Pogajanja glede končanja stavke so se pričela zadnji petek. — Nov dogovor določa zvišanje plače za osem centov na uro. Kompanija je dala zagotovilo, da bodo delavci dobili plačo tudi za šest praznikov v letu. — H. L. Rand, predsednik kompanije, je odobril sklenitev sporazuma.

Besednik unije CIO je dejal, da bo sporazum predložen članom v svrhu potrditve danes. Sporazum ne velja za tovarno kompanije v Elmiri, N. Y., kjer so v stavki člani unije strojniki Ameriške delavske federacije. Zastavkali so 26. maja, ko je kompanija odbila zahtevo za zvišanje plače za 15 odstotkov.

KAJ JE OZADJE KAMPANJE PROTI MADŽARSKIM REPUBLIKI

Odkritje protirepublikanske zarote na Madžarskem je pokazalo, kakšno je pravo ozadje podtalne borbe, ki jo vodijo madžarski reakcionarji proti mladi demokraciji. Iz okolnosti, da so bili v zaroti vmešani sam ministri predsednik Madžarske Ferenc Nagy in drugi vidni predstavniki stranke malih posestnikov, lahko sklepamo, da je bila zarota veliko bolj globoka, kakor se je splošno zdelo. Razprava proti prvi skupini zarotnikov je odkrila, da so zaroto organizirali ostanki horthijevske kliše s pomočjo izdajalskih elementov, ki so našli zatočišče v reakcionarnem taboru malih posestnikov.

Sodelovanje med horthijevsko bando in desnim krilom stranke malih posestnikov datira se iz dobe med prvo in drugo svetovno vojno; posebno pa se je okrepilo po letu 1943, ko so madžarski reakcionarji spoznali, da je kraj tretjega cesarstva neizbežen in da bo Sovjetska zveza tista, ki bo s svojo Rdečo armado osvobodila Madžarsko fašističnega jarma in prinesla madžarskemu narodu svobodo. Stranka malih posestnikov, ki se je med drugo svetovno vojno povezala z mednarodno reakcijo v Londonu in Rimu, je odslej predstavljala za horthijevsko kliše tisto rezervno stranko, ki naj po končani drugi svetovni vojni prevzame vodstvo Madžarske v svoje roke.

Po zlomu nemške armade pri Stalingradu in zaveznikem demantu v Italiji je horthijevska kliše bolj aktivizirala svoje zveze z reakcionarnimi elementi na zapadu. Madžarski reakcionarji so pričakovali, da bo očitovite druge fronte na Balkanu vključila Madžarsko avtomatično v sfero kapitalističnega sveta. To varianto je posebno Churchill vneto podpiral in o tem tudi razpravljal julija 1944 z emisarji Tiborja Ekeharda v Rimu—sedaj eksponenta madžarske reakcije v Ameriki.

Toda vse špekulacije z drugo fronto na Balkanskem polotoku so hitro propadle. Anglo-ameriška vojska je ticala še globoko v Italiji, ki je rdeča armada še osvobodila Budimpešto in večji del zapadne Madžarske. Leta 1946 so horthijevski elementi, ki so še ostali v deželi in našli zatočišče v stranki malih posestnikov—kjer so popolnoma potisnili ob stran napredne elemente—sklenili preorientirati svojo politiko in pričeti svojo podtalno raboto. Obrnili so se na svoje stare prijatelje in zaščitnike na zapadu, s katerih pomočjo so leta 1919 udušili mlado sovjetsko republiko na Madžarskem in prišli na oblast. Kakor je pokazala razprava, je Nagy osebno priporočil Achesonu, naj bi Amerika raztegnila Trumanovo doktrino tudi na Madžarsko.

Nova odkritja o zakulisni delavnosti madžarskih zarotnikov in konspirativni vlogi Nagyja, zlasti izjava voditelja madžarskih zarotnikov Kovácsa, ki jo je objavila tudi ameriška agencija United Press—so zaprepale njihove inspiratorje. Ti bi želeli prikazati to afero v popolnoma napačni luči. Zato skušajo ignorirati vsa dejstva, ki objektivno potrjujejo protirepublikanski značaj madžarske zarote. Ti elementi skušajo prepričati svetovno javno mnenje, da je kriza baje v zvezi z nacionalizacijo madžarske narodne banke in še treh velikih bank ter da je bila inscenirana od zgoraj.

V tej zvezi čitamo v reakcionarnih listih dolge tirade, v katerih skušajo neobjektivni korespondenti prikazati stvari tako, kakor jim je to naročeno in kakor trenutno konvenira politični situaciji. Previdno pa zamoledujemo, da je hotel Nagy, v sporazumu z madžarskimi zarotniki in po zvezi De Gasperiya, izločiti komuniste in socialiste iz vlade, da bi dobil pomoč Wallstreeta ki mu je bila obljubljena po posredovanju Achesonovih Glasnik Wallstreeta Walter Lippmann pa postavlja ("New York Herald Tribune" z 29. junija) dogodke na Madžarskem celo v zvezi z nedavno italijansko vladno krizo in čaka, da ne bi imel za to stvarnih argumentov, da ima sedaj Sovjetska zveza pravo pot preko Karpatov na Jadran in da na ta način lahko poveča pritisk na severno Grčijo, podpre

parlamentu) pet milijard dolarjev in da bo Amerika iz te vsote razdelila 350 milijonov dolarjev med sedem držav (Italija, Grčija, Avstrija, Madžarska, Poljska, Trst, Kitajska). Amerika bo od vsote petih milijard dolarjev potrošila samo za civilno pomoč v okupiranih conah. 725 milijard dolarjev, za grško-turško pomoč 400 milijonov dolarjev, specialno pomoč Koreji 78.000.000 dolarjev, pomoč Mednarodni organizaciji za begunce (IRO) 73.000.000 dolarjev, stroški za Eksportno in importno banko znašajo 850.000.000 dolarjev, za Svetovno banko 1.200.000.000 dolarjev in za vsoto, ki jo bo Anglija dvignila od posojila, tudi 1.200.000.000 dolarjev.

Iz tega, da je Amerika odtegnila Madžarski omenjeni kredit, se jasno vidi, da so nekateri ameriški krogi stali posebno upe prav v Ferenc Nagyja kot svojega zaupnika na Madžarskem. Obljube ameriških posojil so prav taka vaba, kakor so bile Hitlerjeve arbitraže. Poskus vmešavanja v notranje zadeve Madžarske ne bodo imele tistega učinka, s katerim so računali njihovi avtorji. "Delovno ljudstvo Madžarske ni pripravljeno žrtvovati demokratskih pridobitev in madžarske svobode za 15.000.000 dolarjev" je izjavil član CK KP Madžarske Revay. Amerika je s tem dokazala, da daje posojilo le tistim vladam, ki so pripravljene intervenirati proti komunizmu. "Ravno v luči dogodkov na Madžarskem in Italiji," piše "Reynolds News", "lahko ocenimo Marshallove predloge o ameriški pomoči zapadni Evropi, Poljski in Češkoslovaški."

"So pa ljudje, ki še niso zadovoljni s temi krivičnimi represalijami," piše moskovska "Pravda". So ljudje, ki sanjajo o tem, kako bi izkoristili dogodke na Madžarskem za razpustitev Organizacije ZN. Skupina ameriških senatorjev z Vandenbergom na čelu je predlagala, naj bi predložili vprašanje položaja na Madžarskem Organizaciji ZN. Senator Eastland pa je celo izjavil, da bi v primeru, če bi Sovjetska zveza izstopila iz OZN, slednje lahko spremenili v "vojaški organ". "Ali ni to pravi smisel vika in krika okoli madžarskih dogodkov?" — piše moskovska "Pravda".

Konstruktivna rešitev madžarske krize je pokazala, da Madžarska noče biti kolonija ali baza mednarodne reakcije v protisovjetski politiki. (M. O., Ljudska pravica)

"Mi bomo ustvarili boljši svet"

Dolgo let so ameriške ljudske šole, v sodelovanju z ameriško naturalizacijsko in imigracijsko službo ter raznimi patriotičnimi, dobroteljnimi in sličnimi organizacijami, obdržale večerne razrede v angleščini in državljanstvu priseljence, tako novodošli kot oni, ki so bivali tu že dalj časa. Toda ne zgodi se pogosto, da bi oni, ki so se poslužili te pomoči pri pripravljanju za življenje v ameriški življenjski okolici, opislali svoje skušnje v tem pogledu. Ravno pred kratkim pa se je našla v Rusiji rojena žena, ki je hodila v večerno šolo in storila baš to—dala je pisano izjavo, katera je bila objavljena v publikaciji "Bulletin of Education", v Baltimore, Maryland. Podpisala se je kot mrs. Anna Krassner in kar piše, ne osvetljuje le njene lastnega dolgega in vzornega življenja, pač pa tudi nekatere temeljne principe Amerike.

"Prišla sem v Ameriko leta 1906," pravi mrs. Krassner. "In tukaj je del moje zgodbe, katere me je bilo sram povedati—nisem namreč postala državljanka do leta 1945. Ali zdaj se tega več ne sramujem. Kje sem bila med leti 1896 in 1945? Zaposlena! Zaposlena! Izredno zaposljena z odgojo 12 otrok, katere sem preživljala s tem, kar smo napravili dobička v mali prodajalnici sladkarij po krajcarju. V obeh zakonah nisem bila državljanka, toda v svojem srcu pa sem bila vedno to. Pet mojih sinov je bilo v vojni za obrambo demokracije. Hvala Bogu so se vsi vrnili k meni in v svojo domovino.

"V letu 1943 sem zaključila, da sem dovršila v glavnem delo odganjanja svoje velike družine. Zdej, sem menila, grem lahko v šolo in se naučim stvari, ki so se jih naučili moji otroci in za kar sem sama poskrbela s svojim trdim delom. Znabiti, sem si dejala, se bo ta stara glava naučila pisati, čitati in bogve, nemara napravim še skušnjo za državljanstvo. Tako sem šla v šolo. Takrat je bila večerna šola v šolskem posloppu na Broadway in Bank ulici. Ah, to je bilo lepo! Vidite—kmalu sem znala čitati, pisati, in pomislite—znala sem celo ervačati gotove besede pravilno. (V angleščini se veliko črkuje.) To je bilo sijajno občutje. Le pomislite, mogla sem sama pisati pisma svojim sinovim in čitati njihova pisma meni namenjena. Verjemite mi, to je bilo čudovito, in—bilo je brezplačno. V Ameriki greste v šolo—vas uče—brezplačno. Ali ni to nekaj posebnega? Hotela bi posvetiti par besed učiteljem, ki so nas učili. Fini ljudje so to—mno go imajo potrpljenja. Niso nas učili le čitanja in pisanja in razumevanja jezika, mogli smo se tudi porazgovoriti z njimi o naših težnjah. Pogosto so nam dali tudi nasvete ter nam s tem pomagali iz naših težav in brig. Bog jih blagoslovi.

"V l. 1945 sem napravila izkušnjo za državljanstvo—jaz, iz krajevske sladničarne—sem postala državljanka—jaz z 12 otroki—ki so vsi dovršili višjo šolo—sem bila državljanka."

Mrs. Krassner je zadostila zakonitim predpisom naturalizacije kot ameriška državljanka, a potem je stopila korak dalje in spoznala ideal svoje nove domovine — ideal enotnega ljudstva, predstavljajočega različne rase in narodne izvore ter vere izpovedovanja. "Prijatelj moj," je zapisala, "ko sem postala državljanka, nisem pustila šole —ne, naučiti sem se hotela vedno angleščine. Hotela sem se spoznati z drugimi ljudmi in se z njimi razgovarjati in sestajati. Z ljudmi raznih izvorov. Naučili smo se marsikaj o raznih običajih naših starih domovin, o naših navadah; naučili smo se študirati, živeti skupaj. Naučili smo se, kaj pomeni biti Amerikaneec. Ah! Če bi le ljudje po vsem svetu mogli tako izhajati med sebojno, kakor smo izhajali drug z drugim mi v naši šoli, dasi smo bili različnih narodnosti. Mar bi ne bil to, potem boljši svet za vse?—Da, jaz še vedno hodim v šolo, še se učim in mnogo je drugih meni podobnih. Mi bomo delali za boljši svet!"—Flis.

Casevni komentarji

(Nadaljevanje s 2. strani.)
znani čikaški Slovenki mrs. Louise Harmond, ki je z nami vse delila in nam postregla s svoj slovanstvo gostoljubnostjo, prav tako njena sestra mrs. Kristina in drugi. Vsem lepa hvala! — Prvi teden je bila z nami tudi naša pisateljica Katka Zupančičeva in včasih smo debatirali pozno v noč.—Tudi s Kristinom smo se nekajkrat sestali. Človek se ne more načuditi njegovi duševni in razumniski čilosti.—Tudi Jože Kotar, drugi podpredsednik SANSa, in njegova žena sta se tam ustavila za en dan. Lepo je preživeti nekaj dni izven Chicaga, ki zlasti poleti hropi pod težo svoje ogromnosti.

Zajček v ponarejeni smetanovi omaki

(za osem oseb)
Zajčko očistimo, mu odrežemo glavo, lahko tudi mlahave dele ob trebuhu, nato ga odrgnemo dobro s soljo in z nekoliko paprike. Primeren pekač potresemo s polovico na debelo narezane čebule, 15 dkg na liste rezanih jušnih korenin (petršilja, zelene, korenja, pol lovorjevega lista). Nato položimo v pekač meso, ga polijemo s 3 dkg razpuščene mašti in damo v vročo peč; med pečenjem ga večkrat polijemo z žlico vode, dokler ne postane zlato-rumeno; 3/4 litra posnetega mleka, kateremu smo priliči žlico kisa, stepemo dobro z 1 žličico gorčice, če imamo tudi sok četril limone (ali nadomestek) in 8 dkg moke ter vse vlijemo v pekač. Obenem z vodo toliko razredimo, da dobimo gostljavo, gladko omako, katero nato precedimo. Na željo začnimo to omako še s sesekljano sardelo in pustimo, da se še nekoliko duši. Zajca damo na mizo potresenega s sesekljanjem peteršiljem, s krompirjevimi emoki ali z rezanci.

V Prosveti so dnevno svetovno in delavske vesti. Ali li čitate vsak dan?

Na Hrvatskem grade 1500 gradbenih objektov

Kakor v drugih ljudskih republikah je tudi na Hrvatskem gradbena delavnost v polnem teku. Gradbena dela se povsod izvajajo v skladu s petletnim gospodarskim planom, čigar postopno uresničenje se vidi na vsakem koraku, najbolj pa prihaja do izraza pri velikih investicijskih delih, kakor so industrijski objekti, električne centrale, prometne naprave, pa tudi v obnovi porušenih in požganih naselbin, v gradnji šol, bolnišnic, stanovanjskih hiš in gospodarskih poslopij.

Velikih objektov splošnega državnega pomena gradijo sedaj na Hrvatskem 107, objektov republiškega in okrožnega pomena preko 1500 v vrednosti nad 3 milijarde din. Tu pa še niso všteta dela za gradnjo stanovanjskih in gospodarskih zgradb, zlasti v porušenih in požganih naseljih. Te objekte, ki jih je več tisoč, izvršuje 50 okrajnih gradbenih podjetij. Še nikoli so niso gradbena dela na Hrvatskem izvrševala niti zdaleč v tako velikem obsegu kakor letos.

O poteku gradbenih del vidi jo od 1. aprila tekočo evidenco. Dne 1. aprila, ko se je začela gradbena sezija, je bilo pri gradbenih delih zaposlenih 14.942 delavcev, 1. junija pa že 27.826 delavcev. Do 1. junija so vzdali 12 in pol milijarde kosov opeke, potrošili 2130 ton betonskega železa in 20.000 ton cementsa.

Med najvažnejše objekte spadajo velike industrijske gradnje v Zagrebu se nadaljuje gradnja velike tovarne električnih strojev "Rade Končar," kjer so že lani dogradili prve večje objekte. Prav tako gradijo nove objekte za "Prvomajsko tovarno orodnih strojev," med njimi veliko livarno, ki bo do zime zgrajena, tako da se bo livarniški obrat lahko že preselil v novo zgradbo. V bližini teh velikih tovarnih gradenj tudi številne stanovanjske zgradbe za delavce ki bodo obsegale celo četrt. V kratkem bo zgrajena na Maklinski cesti največja avtomehanična delavnica na Hrvatskem. Nadalje gradijo tovarno za proizvodnjo filmov in tekstilno tovarno na Radnički cesti, tovarno električnih žarnic in novo tovarno zdravil "Pliva," ki je že pokrita. Nedavno pa so mladinske delovne brigade pričele graditi dve veliki tovarni, in sicer tovarno hidrovlčnih strojev in tovarno parnih kotlov.

Poleg gradnje industrijskih zgradb so v polnem razmahu tudi ostala gradbena dela. Kakor smo že omenili, gradijo velike naselbine za delavce, poleg tega pa tudi stanovanjske hiše v celih blokih. Na Varaždinski cesti gradijo stanovanjsko četrt s petnadstropnimi stanovanjskimi hišami, ki bo po izgraditvi obsegala 800 stanovanj. Na Sejništu napreduje gradnja poslopija veterinarske fakultete, v Maksimiru gradijo kmetijsko-gozdarsko fakulteto, v kratkem pa bodo začeli graditi nov oddelek tehnične fakultete.

Pa tudi v ostalih krajih LR Hrvatske so v teku obsežna gradbena dela. V Slavonskem Brodu gradijo nove velike objekte za tovarno vagonov v vrednosti preko 120 milijonov dinarjev, poleg tovarne pa stanovanjsko četrt za delavstvo. V Zupanj južno od Vinkovcev bodo že letos dogradili sladkorno tovarno z delavskim naseljem. Tovarno stekla v Straži ob Sotli bodo znatno razširili, prav tako tekstilno tovarno v Zaboku v Hrvatskem Zagorju.

Obsežna so gradbena dela na Reki. Poleg številnih del za obnovo in izgraditev luških naprav gradijo novo ladjedelnico "Kvarner" v vrednosti 37 milijonov dinarjev in rafinerijo olja. Razširili bodo tudi tovarno papirja na Sušaku. V Kaštel Šuševcu pri Splitu gradijo tovarno korbida in sode. Zlasti obsežna pa so dela pri gradnji velikih hidrocentral v Trilbi (Vinodol) pri Crikvenici in v Zavretju pri Dubrovniku. Za vodovodne objekte v Zagrebu in na Reki bodo letos potrošili 33 milijonov dinarjev. V Gorškem Kotaru bodo v kratkem pričeli z deli za gradnjo velikega lesno industrijskega obrata v Delnicah in z de-

li za dorvšitev proge Črnomelj-Vrbovsko.

Med cestnimi deli stojita v ospredju dve gradnji: velika avtomobilska cesta Zagreb-Beograd in asfaltirana cesta Zagreb-Karlovac. Nov železni most čez Kolpo v Karlovcu je že zgrajen in bo te dni izročen prometu. V Dalmaciji in v Hrvatskem Primorju pa grade posamezne dele velike jadranske turistične ceste.

Tudi oblastno gradbeno podjetje Istre izvršuje številna gradbena dela. Tako gradi tovarno cementsa v Koromačnu kjer bodo letos investirali 20 milijonov dinarjev dve opekarni, štiri velike šole za 7 in pol milijona dinarjev, zdravstveno postajo v Opatici in bolnišnico v Pazinu. V kratkem pa bodo v Parizu pričeli graditi kmetijsko šolo in na Cresu vodovod za preko 6 milijonov dinarjev.

Okrožno gradbeno podjetje v Šibeniku gradi v Biogradu na morju sanatorij za zdravljenje kostne tuberkuloze in dečji dom za 9 milijonov dinarjev, vodovodne naprave za Biograd in Starigrad za preko 10 milijonov dinarjev, mlekarno in sirarno na Pagu, zdravstveno postajo in gimnazijo v Kninu, zgradbo za Državni zavod za socialno zavarovanje v Drnišu, delavsko kolonijo pri tovarni aluminija v Lozovcu za 15 milijonov dinarjev, električno centralo in stanovanjske zgradbe v Manojlovcu ob Krki, delavsko kolonijo za elektroželezarno pri Šibeniku za 8 milijonov dinarjev itd.

Gradbeno podjetje v Dubrovniku pa gradi na novo luko Ploče ob izlivu Neretve in vodovod za to luko v vrednosti 8 milijonov dinarjev. Nadalje izvršuje dela za melioracijo Neretve, v Vrhovcu pa gradi tobakno postajo za 15 milijonov dinarjev. To podjetje obnavlja vrh tega 7 velikih hotelov s stroškom 12 in pol milijona dinarjev.

Tudi okrajna gradbena podjetja v ostalih okrajnih grade številne podobne objekte lokalnega pomena, zlasti zdravstvene ustanove, šole, stanovanjske zgradbe itd. V krajih Like, Dalmacije in Banje ter karlovskega okrožja, kjer je največ porušenih in požganih vasi, gradijo leos okrog 15.000 kmečkih domov.

Gradbene naloge, ki jih je treba letos izvršiti, so velike in obsežne. Navzlic temu vsa dela napredujejo točno po planu. Tako so že do 1. junija izvršili 20% vseh za letošnje leto določenih gradbenih del. Načrtno napredovanje teh del pa daje polno zagotovilo, da bo gradbeni plan Hrvatske za letošnje leto v polnem obsegu izvršen.

Prekajeno domači zajček

Zajčke koljemo najraje pozimi, ko je koža uporabljiva. Čim večji je zajček, tem lepša je koža. Če jih zakoljemo več naenkrat in bi si radi ohranili meso za dalj časa, jih lahko osolimo in prekadimo kakor svinjino; tako meso nam odlično nadomestila svinjino. Za prekajevanje dostojno, da visi meso 12—24 ur v suhem dimu od drv, nakar ga obesimo na skedenj ali na podstrešje, da se posuši.—Solimo samo večje dele zajčka, t. j. hrbet in zadnja kraka, katerim pa ne smemo olupiti kožice z mesa. Na 1 kg zajčjega mesa damo 5 dkg soli, noževo konico solitra in za dobro noževo konico sladkorja, par brinjevih zrn, pol lovorjevega lista, dva vejici timijana in nekoliko na grobo zrezane čebule. Meso temeljito odrgnemo s solitrom, sladkorjem in soljo, nato ga stlačimo na tesno v lončeno posodo, kjer ga pustimo dva dni na hladnem. Tedaj prevremo na močnem ognju 1/4 do 3/4 litra vode z ostankom soli, čebule in omenjenih dišav; ko je zavark dobro ohlajen, ga zlijemo na meso, katero pokrijemo z deščico ali emajlirano pokrovko in obtežimo ter pustimo meso 6—8 dni v tej kvaši. Tako posoljeno meso lahko napravimo še sveže kot pečenko ali ga kuhamo, kakor preoljen goveji jezik, ali pa ga prekajamo, kakor smo navedli.

All ste naročeni na dnevni "Prosveto"? Podpirajte svoj št!

Bill Green se razgovarja s predsednikom Newyorške delavske federacije Thomasom Murrayem (levo) in newyorškim industrijskim komisarjem Edwardom Gorskim (desno) o politični aktivnosti v okvirju starih kapitalističnih strank seveda! Green je dejal na konvenciji Newyorške delavske federacije, da bo ADF organizirala "največjo politično borbo" v zgodovini ameriškega delavskega gibanja za "poraz sovražnikov in sagradenje prijateljev". O ustanovitvi delavske stranke stazokopitni voditelji ne marajo nič slišati.

KRIVDA

FRANCE BEVK

(Nadaljevanje)

"To se pravi, da lahko grem. Ali naj grem?" "Stori, kakor hočeš," je odgovorila Ana. Ivan Drole je obstal nekaj hipov. Nato je stopil proti kamri, jo odprl in pogledal, ali kdo posluša. Slednjič je dejal pridušeno in skozi stisnjene zobe, da mu je škropila slina na brado. "Besede mi nisi dala! Več si mi dala!" Ana je gledala molče, globoko v oči. Hlapec je strmel še par hipov v gospodinjstvo, ustnice so se mu neme premikale, kot bi žvečile tiho misel. Spregovil je še tišje kot prej, še bolj sikajoče skozi stisnjene zobe.

"Grem... grem... toda vedi..." Potišal je za hip in nadaljeval naravnost v Anine oči, ki so strmele v njegovo grožnjo. "Vedi... da bom terjal vse do zadnje stotinke... Ljudje govori, da imam denar v hranilnici. Imam ga. Moja hranilnica je Streharjeva hiša. Vse do zadnje lire sem zapisal... do zadnje stotinke..."

Ana je pričakovala druge grožnje, zdajci se ji je olajšalo srce. "Izplačamo ti, kar smo ti dolžni!" Hlapec je onemel. "Ali veš, koliko je to?" je vprašal. "Ali si zapisovala?" "Povej račun!" je dejala Ana navidez mirno. Noge so se ji tresle v kolenu.

Anina navidezna hladnost je hlapec razdržila še bolj. Stopil je k mizi in se oprl nanjo. Zdal ni več govoril pritišano, vpil je. "Ali veš, da sem prinesel svoj delež? Niti en rep v hlevu ni tvoj. Niti nova mlatinica... Kje je lanski koledar? V njem je vse zapisano. Čakaj..."

Stopil je na klop in v naglici brskal po polici, nato v miznici. Izpod papirjev in starih časnikov je potegnil koledar in ga razgrnil pred gospodinjstvo.

"Vidiš... tu... tu... tu... Glej številke... Nova mlatinica... par volov... junica... Moja zastala plača... zopet moja zastala plača. In še ni vse... Še ni vse..."

Ana je strmel v številke. Nenadoma se je njen ponos zrušil, sedla je in dela glavo v dlan. "Kam smo prišli?"

"Kam? Na svojih ste, brez mene bi ne bili več. To pa ti ni prav. Če ne pojde tako, pa drugače!"

"Pa drugače!" je ponovila Ana kakor v sanjah. "Ali pa ne drugače," je gledal hlapec v Anine oči in spremenil glas in pogled. "Številke me ne plačajo. Še druge stvari so, ki si mi jih dolžna."

"Kaj sem ti dolžna?" se je Ana trudila, da bi ga razumela. Polagoma se je zablisknilo v nji. "V isti meri," je dejala s počasnim glasom, "ko ti meni. Stvari... ki jih razen naju dveh... nihče ne ve..."

Anin pogled je bil tako jasen, hladen in pogumen, kakršnega hlapec ni pričakoval. Nenadoma se je zgrozil, se obrnil in stopil po izbi. "Kako sva prišla do tega?" se je razburil. "Ti si dejal prvi," je rahlo očitala Ana. "Ti odpuveduješ hlapec in še več nego hlapca!"

"Zakaj mi neprestano groziš?" je gledala Ana z očitajočimi očmi.

"Ne grozim ti. Le vedi, da bom, če ti pokažeš name, tudi jaz iztegnil svoj prst..." Nameril je prst nanjo, njegove oči je niso izpustile!

Tega pogleda in prsta se je Ana preplašila ko mrliške sence. "Pusti me!" je vzkliknila. "Kaj to pomeni?" "Kaj to pomeni? V oči me glej, če moreš..." "Toliko si vsega kriv ti ko jaz." "Toliko, a ne več," je poudarjal hlapec. "Si razumela? Toliko, a ne več."

"Dobro," se je Ana otresla njegovih besed in njegovega pogleda. "Pusti me!" "Ne pustim te, dokler mi ne rečeš zadnje besede." "Nocoj me pusti!"

"Nekaj se je spremenilo v tebi," je Ivan odstopil za par korakov, položil roko na hrbet in sklonil glavo. Razmišljal je Anino spremembo, ta je spregovorila: "Nič se ni spremenilo... Samo to, da je Jože dejal, da te ne smem vzeti."

Bolj skozi široko razprte oči ko skozi usta so prišle besede: "On ti že prepoveduje?" Ana se je prestrašila. "Saj to nič ni! Ne huduj se radi tega!" "Ti ga boš ubogala?" je hlapec škripal z zobmi.

Ni ga pogledala, ko mu je odgovorila: "Ničesar mu nisem obljubila; le preplašilo me je." "Kaj boš storila?" "Pustiva za nocoj! Pustiva..." "Nocoj ali nikoli! Da ali ne?"

Ana se je par hipov borila in, se vzdignila in znova sedla, nato je zalomila z rokama: "Saj te moram vzeti..." "Moram?" "Moram, kakor bi te bila morala že pred leti."

Ivan Drole jo je gledal par hipov. Majhna in skrušena je sedela pred njim. Nenadoma je ugasnil srd v njem, zasmilila se mu je; vendar ji ni maral pokazati prevelike mehkohe. "Kdaj se bo to izvršilo?" "Kadar hočeš ti."

"Pojdi v posteljo!" je ukazal hlapec. "Jaz grem tudi." "Klančarica je vprašujoč naglila glavo proti desni rami. "Jožica se vrne v teh dneh. Za ostalo pa potrpite. Bom že pogledal, če se bo kje kaj dobilo."

"Veš, čevljev nimam, obleke, in..." "Razumem, razumem. Saj pravim, da bom skušal kje kaj najti." Marku so se rahlo raztegnile ustnice, ko je zagledal na njenih nogah čisto nove čevlje.

Hotel se je obkrižati. "Po-zdravljeni!" Kakor bi ne verjela, je pogledala Klančarica za njim. "Pa glej, da ne pozabiš. Saj veš, nimam..." Marko je ni več slišal. Naglo je odhitel za ovinek. Ko je stopil v pisarno, je tajnik, ki je ponavadi vedno pozneje prihajal tjaka kakor Marko, nerodno poškodil z očmi na uro, ki je kazala že deset minut čez osmo. Marko je ujel ta njegov pogled in se zasmejal sam pri sebi.

Potem je odšel v sosednjo sobo. Čez kake četrt ure se je vrnil z debelim zimskim plaščem v roki. Vrgel ga je na mizo in dregnil tajnika: "Zavij!" Sam se je vsedel k mizi, vzel iz predala kuverto in položil vanjo tisoč dinarjev. Zraven je dostavil papir, zapisal nekaj besed in na koncu dostavil: "... da bo za prvo silo." Oboje je zapečatil, vstal, vzel zavoj, kamor je tajnik zavil plašč, in z njim vred položil na mizo še kuverto. "Na, nesi Klančarici! Pa povej, naj mi več nikar ne kriči na sestanku." Tajnik je nekoliko začudeno pogledal, vzel in odšel. Ko so se oddaljili njegovi koraki za zaprtimi vrati, se je pred oknom zvalil sneg raz strehe...

Naslednjega večera—tema je bila vas—je vrnila iz Bosne Klančarjeva Jožica. Z nahrbtnikom na ramah jo je primahala s postaje naravnost pred vrata pisarne. Marko se je na stopnicah skoraj zadel vanjo. "Pozorno"—se je odmaknil za korak. "Kar nazaj, Marko, kar nazaj, da se bova kaj zmenila." Marko je odprl vrata in prizgal elektriko. "Ti?" se je začudil, ko je luč osvetlila Jožico ob raz. Stisnila sta si roki in se vsedla k mizi. "Nisem mislil, da boš že nazaj. Saj si komaj odšla."—Bila sta dobra dva meseca, ki sta Marku kar naenkrat pretekla med obilico poslov. "No, pripoveduj, kako je bilo." Pod njeno bluzo so se Jožici zasoplo dvigala prsa, na katerih se je svetila značka s proge. Iz obraza, ki ji je v zadnjih mesecih rjavo potemnil, ga je gledala s svojimi smejočimi očmi in mu pripovedovala o vsem. Kako so živeli, kaj so delali, kako jim je bilo—in Marko je pazljivo poslušal zgodbo in prijetno mu je bilo, ponosnega se je čutil, da je tudi z njihove vasi nekdo prispeval svoj delež k velikim naprom mladine. "Da ne bomo vedno zadnji,"—si je mislil. Ko sta odšla iz pisarne in se na razpotju poslovila, je Marko dostavil: "No, zdaj pa bodo vaša mama spet tiho." "Zakaj?" je zategnila Jožica. Oči so se ji zasvetile, ne da bi bil Marko to opazil. "No, veš, nekaj so rentočili nad mano zastran tebe, da sem te jaz odvelkel in da te ni predolgo domov." "Kako? In kaj še?" Jožica je stopila za korak bliže. "Oh, nič, nič. Saj ni vredno besed. Lahko noč!" Marko je odbrzel, da ne bi preveč zavlekel svojih zadnjih besed z Jožico zastran njene matere. "Se bo že sama pomenila z njo," je menil, ko je naredil par korakov. Ko so se mu v temi zadevale noge ob sveže nasuto kamenje na blatni cesti, je premišljeval, kako bo stara Klančarica sprejela svojo Jožico, kaj ji bo natribila in kaj bo Jožica povedala njej. Morda pa jo bo potolažila in jo spametovala?...

Še pozno zvečer, dolgo potem je Marko videl, ko je stopil iz hiše, da gori pri Klančarjevih luč. "Kaj neki imata?" mu je kar tako, samo od sebe ušlo v temo. Drugo jutro—kakor po navadi—je Marko sedel za svojo mizo. Zunaj so se razvlekale megle in na jasno nebo je od vzhoda prilezlo hladno jesensko sonce, ki je osvetilo Markov obraz, da se je zazrl skozi okna in rekel: "Dobro plačano delo vas čaka v armadi"

Ako vaši nedavni soprograduante višje šole morejo zadoštnosti zahtevam visokega standarda za vstop v vojaško službo, tedaj čaka tudi vas dobra služba v redni armadi. Dodatno k začetni plači prostaka, ki dobi \$75 mesečno, dobite še hrano, obleko, stanovanje, zdravniško oskrbo, zavarovalnino po nizki ceni in izvetje od dohodninskih davkov, kar vse bi stalo civilista preko \$1500. Deležni ste tudi izredno liberalnega pokojninskega plana—pol plače za življenje po 20 letih službovanja, ter do tričetrt plače po 30 letih službe. Seštevi vse to, ste na boljšem kot civilist s \$3000 letne plače! In imeli boste dobro tehnično vežbanje, potovanje, kot tudi obute, da vrjete vredno delo in obenem boste uživali tovarištvo skupine finih moži! Oskrbite si polne podatke pri vašem najbližjem U.S. Army Recruiting Station. 168 W. Van Buren St. 2001 Irving Park Blvd. 8500 So. Racine Ave.

U.S. Army

lenu. "Babe me pa še ne bodo nosile. Nak!" Krepko je stopil v kuhinjo in veselo, kakor bi bilo vse v redu, pozdravil ženo. "Ali imaš kaj?" Potem je pobrskal po časopisu na mizi. "Pripravi hitro, medtem se umijem." Pod vodovodom si je zmočil tilnik in težko glavo, se površno obrisal, stoji posrebral kavo in odlomil košček kruha, nato se je počesal, obleka, nataknil dežnik na levo roko in korčil skozi vrata. "Na svidenje". Žena je zamomljala za njim: "Pa glej, da te ne bom spet čakala s kosilom." Zunaj ga je pozdravil mokri jesenski sneg, ki je spremenil ceste in poti v luže in kupe mastnega blata, preko katerega so še vedno padali gosti, debeli kosmiči snega. Marko je zabredel na ozko cesto proti vasi. Dobre četrt ure je imel do nje. Hitro je stopal, ker ni hotel zamuditi svoje določene ure. Pod vasjo je zagledal žensko, ki je pravkar zavila izza ovinka in se mu s počasnim korakom bližala. Spoznal jo je. Bila je Klančarica, ki se je vračala od jutranje maše. Debelo knjigo z rdečo obzoro je stiskala pod levo pazduho in z desno roko nerodno držala palico dežnika, ki jo je nagnila čez ramo. Marku je počasi zadržala noga, ko jo je zagledal. Ne bi jo rad zopet srečal, saj je vedel, da ima zbrano novo pridigo. Pa tudi Klančarica bi ga rajši ne srečala. Nekoliko sram jo je postalo—snoči je bilo le prehudo. A oba sta mirno stopala in se bližala drug drugemu na korak razdalje. "Dobro jutro, mati." Marko je hotel iti naprej, a Klančarica se je razkoračila tik predenj in zabodla svoje oči v Markove, ki so bile mirne, kakor bi že vse pozabili. "Si kaj jezen? Ne zameri!" Marko se je nasmejal. "Oh mama, saj poznam take zgodbe. Malo preveč ste zahtevali od mene." Klančarica je vprašujoč naglila glavo proti desni rami. "Jožica se vrne v teh dneh. Za ostalo pa potrpite. Bom že pogledal, če se bo kje kaj dobilo."

"Veš, čevljev nimam, obleke, in..." "Razumem, razumem. Saj pravim, da bom skušal kje kaj najti." Marku so se rahlo raztegnile ustnice, ko je zagledal na njenih nogah čisto nove čevlje.

Hotel se je obkrižati. "Po-zdravljeni!" Kakor bi ne verjela, je pogledala Klančarica za njim. "Pa glej, da ne pozabiš. Saj veš, nimam..." Marko je ni več slišal. Naglo je odhitel za ovinek. Ko je stopil v pisarno, je tajnik, ki je ponavadi vedno pozneje prihajal tjaka kakor Marko, nerodno poškodil z očmi na uro, ki je kazala že deset minut čez osmo. Marko je ujel ta njegov pogled in se zasmejal sam pri sebi.

Potem je odšel v sosednjo sobo. Čez kake četrt ure se je vrnil z debelim zimskim plaščem v roki. Vrgel ga je na mizo in dregnil tajnika: "Zavij!" Sam se je vsedel k mizi, vzel iz predala kuverto in položil vanjo tisoč dinarjev. Zraven je dostavil papir, zapisal nekaj besed in na koncu dostavil: "... da bo za prvo silo." Oboje je zapečatil, vstal, vzel zavoj, kamor je tajnik zavil plašč, in z njim vred položil na mizo še kuverto. "Na, nesi Klančarici! Pa povej, naj mi več nikar ne kriči na sestanku." Tajnik je nekoliko začudeno pogledal, vzel in odšel. Ko so se oddaljili njegovi koraki za zaprtimi vrati, se je pred oknom zvalil sneg raz strehe...

Naslednjega večera—tema je bila vas—je vrnila iz Bosne Klančarjeva Jožica. Z nahrbtnikom na ramah jo je primahala s postaje naravnost pred vrata pisarne. Marko se je na stopnicah skoraj zadel vanjo. "Pozorno"—se je odmaknil za korak. "Kar nazaj, Marko, kar nazaj, da se bova kaj zmenila." Marko je odprl vrata in prizgal elektriko. "Ti?" se je začudil, ko je luč osvetlila Jožico ob raz. Stisnila sta si roki in se vsedla k mizi. "Nisem mislil, da boš že nazaj. Saj si komaj odšla."—Bila sta dobra dva meseca, ki sta Marku kar naenkrat pretekla med obilico poslov. "No, pripoveduj, kako je bilo." Pod njeno bluzo so se Jožici zasoplo dvigala prsa, na katerih se je svetila značka s proge. Iz obraza, ki ji je v zadnjih mesecih rjavo potemnil, ga je gledala s svojimi smejočimi očmi in mu pripovedovala o vsem. Kako so živeli, kaj so delali, kako jim je bilo—in Marko je pazljivo poslušal zgodbo in prijetno mu je bilo, ponosnega se je čutil, da je tudi z njihove vasi nekdo prispeval svoj delež k velikim naprom mladine. "Da ne bomo vedno zadnji,"—si je mislil. Ko sta odšla iz pisarne in se na razpotju poslovila, je Marko dostavil: "No, zdaj pa bodo vaša mama spet tiho." "Zakaj?" je zategnila Jožica. Oči so se ji zasvetile, ne da bi bil Marko to opazil. "No, veš, nekaj so rentočili nad mano zastran tebe, da sem te jaz odvelkel in da te ni predolgo domov." "Kako? In kaj še?" Jožica je stopila za korak bliže. "Oh, nič, nič. Saj ni vredno besed. Lahko noč!" Marko je odbrzel, da ne bi preveč zavlekel svojih zadnjih besed z Jožico zastran njene matere. "Se bo že sama pomenila z njo," je menil, ko je naredil par korakov. Ko so se mu v temi zadevale noge ob sveže nasuto kamenje na blatni cesti, je premišljeval, kako bo stara Klančarica sprejela svojo Jožico, kaj ji bo natribila in kaj bo Jožica povedala njej. Morda pa jo bo potolažila in jo spametovala?...

Še pozno zvečer, dolgo potem je Marko videl, ko je stopil iz hiše, da gori pri Klančarjevih luč. "Kaj neki imata?" mu je kar tako, samo od sebe ušlo v temo. Drugo jutro—kakor po navadi—je Marko sedel za svojo mizo. Zunaj so se razvlekale megle in na jasno nebo je od vzhoda prilezlo hladno jesensko sonce, ki je osvetilo Markov obraz, da se je zazrl skozi okna in rekel: "Dobro plačano delo vas čaka v armadi"

Ako vaši nedavni soprograduante višje šole morejo zadoštnosti zahtevam visokega standarda za vstop v vojaško službo, tedaj čaka tudi vas dobra služba v redni armadi. Dodatno k začetni plači prostaka, ki dobi \$75 mesečno, dobite še hrano, obleko, stanovanje, zdravniško oskrbo, zavarovalnino po nizki ceni in izvetje od dohodninskih davkov, kar vse bi stalo civilista preko \$1500. Deležni ste tudi izredno liberalnega pokojninskega plana—pol plače za življenje po 20 letih službovanja, ter do tričetrt plače po 30 letih službe. Seštevi vse to, ste na boljšem kot civilist s \$3000 letne plače! In imeli boste dobro tehnično vežbanje, potovanje, kot tudi obute, da vrjete vredno delo in obenem boste uživali tovarištvo skupine finih moži! Oskrbite si polne podatke pri vašem najbližjem U.S. Army Recruiting Station. 168 W. Van Buren St. 2001 Irving Park Blvd. 8500 So. Racine Ave.

U.S. Army

lenu. "Babe me pa še ne bodo nosile. Nak!" Krepko je stopil v kuhinjo in veselo, kakor bi bilo vse v redu, pozdravil ženo. "Ali imaš kaj?" Potem je pobrskal po časopisu na mizi. "Pripravi hitro, medtem se umijem." Pod vodovodom si je zmočil tilnik in težko glavo, se površno obrisal, stoji posrebral kavo in odlomil košček kruha, nato se je počesal, obleka, nataknil dežnik na levo roko in korčil skozi vrata. "Na svidenje". Žena je zamomljala za njim: "Pa glej, da te ne bom spet čakala s kosilom." Zunaj ga je pozdravil mokri jesenski sneg, ki je spremenil ceste in poti v luže in kupe mastnega blata, preko katerega so še vedno padali gosti, debeli kosmiči snega. Marko je zabredel na ozko cesto proti vasi. Dobre četrt ure je imel do nje. Hitro je stopal, ker ni hotel zamuditi svoje določene ure. Pod vasjo je zagledal žensko, ki je pravkar zavila izza ovinka in se mu s počasnim korakom bližala. Spoznal jo je. Bila je Klančarica, ki se je vračala od jutranje maše. Debelo knjigo z rdečo obzoro je stiskala pod levo pazduho in z desno roko nerodno držala palico dežnika, ki jo je nagnila čez ramo. Marku je počasi zadržala noga, ko jo je zagledal. Ne bi jo rad zopet srečal, saj je vedel, da ima zbrano novo pridigo. Pa tudi Klančarica bi ga rajši ne srečala. Nekoliko sram jo je postalo—snoči je bilo le prehudo. A oba sta mirno stopala in se bližala drug drugemu na korak razdalje. "Dobro jutro, mati." Marko je hotel iti naprej, a Klančarica se je razkoračila tik predenj in zabodla svoje oči v Markove, ki so bile mirne, kakor bi že vse pozabili. "Si kaj jezen? Ne zameri!" Marko se je nasmejal. "Oh mama, saj poznam take zgodbe. Malo preveč ste zahtevali od mene." Klančarica je vprašujoč naglila glavo proti desni rami. "Jožica se vrne v teh dneh. Za ostalo pa potrpite. Bom že pogledal, če se bo kje kaj dobilo."

"Veš, čevljev nimam, obleke, in..." "Razumem, razumem. Saj pravim, da bom skušal kje kaj najti." Marku so se rahlo raztegnile ustnice, ko je zagledal na njenih nogah čisto nove čevlje.

Hotel se je obkrižati. "Po-zdravljeni!" Kakor bi ne verjela, je pogledala Klančarica za njim. "Pa glej, da ne pozabiš. Saj veš, nimam..." Marko je ni več slišal. Naglo je odhitel za ovinek. Ko je stopil v pisarno, je tajnik, ki je ponavadi vedno pozneje prihajal tjaka kakor Marko, nerodno poškodil z očmi na uro, ki je kazala že deset minut čez osmo. Marko je ujel ta njegov pogled in se zasmejal sam pri sebi.

Potem je odšel v sosednjo sobo. Čez kake četrt ure se je vrnil z debelim zimskim plaščem v roki. Vrgel ga je na mizo in dregnil tajnika: "Zavij!" Sam se je vsedel k mizi, vzel iz predala kuverto in položil vanjo tisoč dinarjev. Zraven je dostavil papir, zapisal nekaj besed in na koncu dostavil: "... da bo za prvo silo." Oboje je zapečatil, vstal, vzel zavoj, kamor je tajnik zavil plašč, in z njim vred položil na mizo še kuverto. "Na, nesi Klančarici! Pa povej, naj mi več nikar ne kriči na sestanku." Tajnik je nekoliko začudeno pogledal, vzel in odšel. Ko so se oddaljili njegovi koraki za zaprtimi vrati, se je pred oknom zvalil sneg raz strehe...

Naslednjega večera—tema je bila vas—je vrnila iz Bosne Klančarjeva Jožica. Z nahrbtnikom na ramah jo je primahala s postaje naravnost pred vrata pisarne. Marko se je na stopnicah skoraj zadel vanjo. "Pozorno"—se je odmaknil za korak. "Kar nazaj, Marko, kar nazaj, da se bova kaj zmenila." Marko je odprl vrata in prizgal elektriko. "Ti?" se je začudil, ko je luč osvetlila Jožico ob raz. Stisnila sta si roki in se vsedla k mizi. "Nisem mislil, da boš že nazaj. Saj si komaj odšla."—Bila sta dobra dva meseca, ki sta Marku kar naenkrat pretekla med obilico poslov. "No, pripoveduj, kako je bilo." Pod njeno bluzo so se Jožici zasoplo dvigala prsa, na katerih se je svetila značka s proge. Iz obraza, ki ji je v zadnjih mesecih rjavo potemnil, ga je gledala s svojimi smejočimi očmi in mu pripovedovala o vsem. Kako so živeli, kaj so delali, kako jim je bilo—in Marko je pazljivo poslušal zgodbo in prijetno mu je bilo, ponosnega se je čutil, da je tudi z njihove vasi nekdo prispeval svoj delež k velikim naprom mladine. "Da ne bomo vedno zadnji,"—si je mislil. Ko sta odšla iz pisarne in se na razpotju poslovila, je Marko dostavil: "No, zdaj pa bodo vaša mama spet tiho." "Zakaj?" je zategnila Jožica. Oči so se ji zasvetile, ne da bi bil Marko to opazil. "No, veš, nekaj so rentočili nad mano zastran tebe, da sem te jaz odvelkel in da te ni predolgo domov." "Kako? In kaj še?" Jožica je stopila za korak bliže. "Oh, nič, nič. Saj ni vredno besed. Lahko noč!" Marko je odbrzel, da ne bi preveč zavlekel svojih zadnjih besed z Jožico zastran njene matere. "Se bo že sama pomenila z njo," je menil, ko je naredil par korakov. Ko so se mu v temi zadevale noge ob sveže nasuto kamenje na blatni cesti, je premišljeval, kako bo stara Klančarica sprejela svojo Jožico, kaj ji bo natribila in kaj bo Jožica povedala njej. Morda pa jo bo potolažila in jo spametovala?...

Še pozno zvečer, dolgo potem je Marko videl, ko je stopil iz hiše, da gori pri Klančarjevih luč. "Kaj neki imata?" mu je kar tako, samo od sebe ušlo v temo. Drugo jutro—kakor po navadi—je Marko sedel za svojo mizo. Zunaj so se razvlekale megle in na jasno nebo je od vzhoda prilezlo hladno jesensko sonce, ki je osvetilo Markov obraz, da se je zazrl skozi okna in rekel: "Dobro plačano delo vas čaka v armadi"

Ako vaši nedavni soprograduante višje šole morejo zadoštnosti zahtevam visokega standarda za vstop v vojaško službo, tedaj čaka tudi vas dobra služba v redni armadi. Dodatno k začetni plači prostaka, ki dobi \$75 mesečno, dobite še hrano, obleko, stanovanje, zdravniško oskrbo, zavarovalnino po nizki ceni in izvetje od dohodninskih davkov, kar vse bi stalo civilista preko \$1500. Deležni ste tudi izredno liberalnega pokojninskega plana—pol plače za življenje po 20 letih službovanja, ter do tričetrt plače po 30 letih službe. Seštevi vse to, ste na boljšem kot civilist s \$3000 letne plače! In imeli boste dobro tehnično vežbanje, potovanje, kot tudi obute, da vrjete vredno delo in obenem boste uživali tovarištvo skupine finih moži! Oskrbite si polne podatke pri vašem najbližjem U.S. Army Recruiting Station. 168 W. Van Buren St. 2001 Irving Park Blvd. 8500 So. Racine Ave.

U.S. Army

lenu. "Babe me pa še ne bodo nosile. Nak!" Krepko je stopil v kuhinjo in veselo, kakor bi bilo vse v redu, pozdravil ženo. "Ali imaš kaj?" Potem je pobrskal po časopisu na mizi. "Pripravi hitro, medtem se umijem." Pod vodovodom si je zmočil tilnik in težko glavo, se površno obrisal, stoji posrebral kavo in odlomil košček kruha, nato se je počesal, obleka, nataknil dežnik na levo roko in korčil skozi vrata. "Na svidenje". Žena je zamomljala za njim: "Pa glej, da te ne bom spet čakala s kosilom." Zunaj ga je pozdravil mokri jesenski sneg, ki je spremenil ceste in poti v luže in kupe mastnega blata, preko katerega so še vedno padali gosti, debeli kosmiči snega. Marko je zabredel na ozko cesto proti vasi. Dobre četrt ure je imel do nje. Hitro je stopal, ker ni hotel zamuditi svoje določene ure. Pod vasjo je zagledal žensko, ki je pravkar zavila izza ovinka in se mu s počasnim korakom bližala. Spoznal jo je. Bila je Klančarica, ki se je vračala od jutranje maše. Debelo knjigo z rdečo obzoro je stiskala pod levo pazduho in z desno roko nerodno držala palico dežnika, ki jo je nagnila čez ramo. Marku je počasi zadržala noga, ko jo je zagledal. Ne bi jo rad zopet srečal, saj je vedel, da ima zbrano novo pridigo. Pa tudi Klančarica bi ga rajši ne srečala. Nekoliko sram jo je postalo—snoči je bilo le prehudo. A oba sta mirno stopala in se bližala drug drugemu na korak razdalje. "Dobro jutro, mati." Marko je hotel iti naprej, a Klančarica se je razkoračila tik predenj in zabodla svoje oči v Markove, ki so bile mirne, kakor bi že vse pozabili. "Si kaj jezen? Ne zameri!" Marko se je nasmejal. "Oh mama, saj poznam take zgodbe. Malo preveč ste zahtevali od mene." Klančarica je vprašujoč naglila glavo proti desni rami. "Jožica se vrne v teh dneh. Za ostalo pa potrpite. Bom že pogledal, če se bo kje kaj dobilo."

"Veš, čevljev nimam, obleke, in..." "Razumem, razumem. Saj pravim, da bom skušal kje kaj najti." Marku so se rahlo raztegnile ustnice, ko je zagledal na njenih nogah čisto nove čevlje.

Hotel se je obkrižati. "Po-zdravljeni!" Kakor bi ne verjela, je pogledala Klančarica za njim. "Pa glej, da ne pozabiš. Saj veš, nimam..." Marko je ni več slišal. Naglo je odhitel za ovinek. Ko je stopil v pisarno, je tajnik, ki je ponavadi vedno pozneje prihajal tjaka kakor Marko, nerodno poškodil z očmi na uro, ki je kazala že deset minut čez osmo. Marko je ujel ta njegov pogled in se zasmejal sam pri sebi.

Potem je odšel v sosednjo sobo. Čez kake četrt ure se je vrnil z debelim zimskim plaščem v roki. Vrgel ga je na mizo in dregnil tajnika: "Zavij!" Sam se je vsedel k mizi, vzel iz predala kuverto in položil vanjo tisoč dinarjev. Zraven je dostavil papir, zapisal nekaj besed in na koncu dostavil: "... da bo za prvo silo." Oboje je zapečatil, vstal, vzel zavoj, kamor je tajnik zavil plašč, in z njim vred položil na mizo še kuverto. "Na, nesi Klančarici! Pa povej, naj mi več nikar ne kriči na sestanku." Tajnik je nekoliko začudeno pogledal, vzel in odšel. Ko so se oddaljili njegovi koraki za zaprtimi vrati, se je pred oknom zvalil sneg raz strehe...

Naslednjega večera—tema je bila vas—je vrnila iz Bosne Klančarjeva Jožica. Z nahrbtnikom na ramah jo je primahala s postaje naravnost pred vrata pisarne. Marko se je na stopnicah skoraj zadel vanjo. "Pozorno"—se je odmaknil za korak. "Kar nazaj, Marko, kar nazaj, da se bova kaj zmenila." Marko je odprl vrata in prizgal elektriko. "Ti?" se je začudil, ko je luč osvetlila Jožico ob raz. Stisnila sta si roki in se vsedla k mizi. "Nisem mislil, da boš že nazaj. Saj si komaj odšla."—Bila sta dobra dva meseca, ki sta Marku kar naenkrat pretekla med obilico poslov. "No, pripoveduj, kako je bilo." Pod njeno bluzo so se Jožici zasoplo dvigala prsa, na katerih se je svetila značka s proge. Iz obraza, ki ji je v zadnjih mesecih rjavo potemnil, ga je gledala s svojimi smejočimi očmi in mu pripovedovala o vsem. Kako so živeli, kaj so delali, kako jim je bilo—in Marko je pazljivo poslušal zgodbo in prijetno mu je bilo, ponosnega se je čutil, da je tudi z njihove vasi nekdo prispeval svoj delež k velikim naprom mladine. "Da ne bomo vedno zadnji,"—si je mislil. Ko sta odšla iz pisarne in se na razpotju poslovila, je Marko dostavil: "No, zdaj pa bodo vaša mama spet tiho." "Zakaj?" je zategnila Jožica. Oči so se ji zasvetile, ne da bi bil Marko to opazil. "No, veš, nekaj so rentočili nad mano zastran tebe, da sem te jaz odvelkel in da te ni predolgo domov." "Kako? In kaj še?" Jožica je stopila za korak bliže. "Oh, nič, nič. Saj ni vredno besed. Lahko noč!" Marko je odbrzel, da ne bi preveč zavlekel svojih zadnjih besed z Jožico zastran njene matere. "Se bo že sama pomenila z njo," je menil, ko je naredil par korakov. Ko so se mu v temi zadevale noge ob sveže nasuto kamenje na blatni cesti, je premišljeval, kako bo stara Klančarica sprejela svojo Jožico, kaj ji bo natribila in kaj bo Jožica povedala njej. Morda pa jo bo potolažila in jo spametovala?...

Še pozno zvečer, dolgo potem je Marko videl, ko je stopil iz hiše, da gori pri Klančarjevih luč. "Kaj neki imata?" mu je kar tako, samo od sebe ušlo v temo. Drugo jutro—kakor po navadi—je Marko sedel za svojo mizo. Zunaj so se razvlekale megle in na jasno nebo je od vzhoda prilezlo hladno jesensko sonce, ki je osvetilo Markov obraz, da se je zazrl skozi okna in rekel: "Dobro plačano delo vas čaka v armadi"

Ako vaši nedavni soprograduante višje šole morejo zadoštnosti zahtevam visokega standarda za vstop v vojaško službo, tedaj čaka tudi vas dobra služba v redni armadi. Dodatno k začetni plači prostaka, ki dobi \$75 mesečno, dobite še hrano, obleko, stanovanje, zdravniško oskrbo, zavarovalnino po nizki ceni in izvetje od dohodninskih davkov, kar vse bi stalo civilista preko \$1500. Deležni ste tudi izredno liberalnega pokojninskega plana—pol plače za življenje po 20 letih službovanja, ter do tričetrt plače po 30 letih službe. Seštevi vse to, ste na boljšem kot civilist s \$3000 letne plače! In imeli boste dobro tehnično vežbanje, potovanje, kot tudi obute, da vrjete vredno delo in obenem boste uživali tovarištvo skupine finih moži! Oskrbite si polne podatke pri vašem najbližjem U.S. Army Recruiting Station. 168 W. Van Buren St. 2001 Irving Park Blvd. 8500 So. Racine Ave.

U.S. Army

lenu. "Babe me pa še ne bodo nosile. Nak!" Krepko je stopil v kuhinjo in veselo, kakor bi bilo vse v redu, pozdravil ženo. "Ali imaš kaj?" Potem je pobrskal po časopisu na mizi. "Pripravi hitro, medtem se umijem." Pod vodovodom si je zmočil tilnik in težko glavo, se površno obrisal, stoji posrebral kavo in odlomil košček kruha, nato se je počesal, obleka, nataknil dežnik na levo roko in korčil skozi vrata. "Na svidenje". Žena je zamomljala za njim: "Pa glej, da te ne bom spet čakala s kosilom." Zunaj ga je pozdravil mokri jesenski sneg, ki je spremenil ceste in poti v luže in kupe mastnega blata, preko katerega so še vedno padali gosti, debeli kosmiči snega. Marko je zabredel na ozko cesto proti vasi. Dobre četrt ure je imel do nje. Hitro je stopal, ker ni hotel zamuditi svoje določene ure. Pod vasjo je zagledal žensko, ki je pravkar zavila izza ovinka in se mu s počasnim korakom bližala. Spoznal jo je. Bila je Klančarica, ki se je vračala od jutranje maše. Debelo knjigo z rdečo obzoro je stiskala pod levo pazduho in z desno roko nerodno držala palico dežnika, ki jo je nagnila čez ramo. Marku je počasi zadržala noga, ko jo je zagledal. Ne bi jo rad zopet srečal, saj je vedel, da ima zbrano novo pridigo. Pa tudi Klančarica bi ga rajši ne srečala. Nekoliko sram jo je postalo—snoči je bilo le prehudo. A oba sta mirno stopala in se bliž